

Podręczniki Prawnicze

Prawo oświatowe

Adam Balicki
Magdalena Pyter

2. wydanie

C.H.Beck

PODREČZNIKI PRAWNICZE

Adam Balicki, Magdalena Pyter • Prawo ošwiatowe

Polecamy w serii:

Z. Radwański, J. Panowicz-Lipska

ZOBOWIĄZANIA – CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA, wyd. 10

Z. Radwański, A. Olejniczak

PRAWO CYWILNE – CZĘŚĆ OGÓLNA, wyd. 12

L. Florek

PRAWO PRACY, wyd. 16

E. Skowrońska-Bocian

PRAWO SPADKOWE, wyd. 10

www.ksiegarnia.beck.pl

Prawo oświatowe

dr Adam Balicki

prof. nadzw. dr hab. Magdalena Pyter

2. wydanie
rozszerzone i zmienione

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2015

Wydawca: Aneta Flisek

Rezydent wydawniczy: *prof. dr hab. Ewa Czech*

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: TiM-Print, Warszawa
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7272-3

ISBN e-book 978-83-255-7273-0

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Przedmowa	XI
Rozdział I. Źródła prawa oświatowego	1
§ 1. Pojęcie i rodzaje prawa	1
§ 2. Pojęcie i podział źródeł prawa	2
§ 3. Pojęcie prawa oświatowego	4
§ 4. Konstytucja RP	4
§ 5. Ustawa	6
I. Ustawa o systemie oświaty	7
II. Ustawa – Karta Nauczyciela	8
§ 6. Inne źródła	9
I. Rozporządzenia	9
II. Prawo wewnątrzszkolne	10
Rozdział II. System oświaty	12
§ 7. Pojęcie i cele systemu oświaty	12
§ 8. Struktura systemu oświaty	13
§ 9. Nadzór pedagogiczny	19
§ 10. Kurator oświaty	50
Rozdział III. Zakładanie i prowadzenie szkół	56
§ 11. Zadania organu prowadzącego	56
§ 12. Prowadzenie szkół przez jednostki samorządu terytorialnego	57
I. Gmina	58
II. Powiat	61
III. Województwo	62
IV. Możliwość rozszerzenia zadań oświatowych	63
V. Przekazanie szkoły do prowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego innemu podmiotowi	64
VI. Likwidacja szkoły publicznej	67
§ 13. Prowadzenie szkół przez ministrów	67
§ 14. Osoby fizyczne i osoby prawne jako organy zakładające i prowadzące szkoły	69
I. Podmioty uprawnione do prowadzenia szkół	69
II. Założenie szkoły niepublicznej	69

Rozdział IV. Nauczyciele	71
§ 15. Status prawny nauczyciela	72
§ 16. Prawa i obowiązki nauczycieli	77
I. Doskonalenie zawodowe	77
II. Obowiązek realizacji podstawy programowej	79
III. Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa uczniom	86
IV. Uprawnienia socjalne	91
V. Ocena pracy nauczyciela	94
VI. Odpowiedzialność dyscyplinarna	101
§ 17. Awans zawodowy nauczycieli	102
I. Organy nadające stopnie awansu zawodowego	103
II. Staż	104
III. Tryb awansu zawodowego dyrektorów	112
IV. Tryb awansu nauczycieli oddelegowanych do pracy w związkach zawodowych	113
V. Tryb awansu nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach w urzędach ...	113
VI. Komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne	114
VII. Eksperti do spraw awansu zawodowego nauczycieli	116
VIII. Nadzór nad nadawaniem stopni awansu zawodowego nauczyciela	118
§ 18. Kwalifikacje	119
I. Wymagania kwalifikacyjne	120
II. Uzyskiwanie kwalifikacji	122
§ 19. Zatrudnianie i zwalnianie	126
I. Zawarcie stosunku pracy	126
II. Zatrudnianie nauczycieli katechetów	129
III. Przeniesienie nauczyciela	130
IV. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie mianowania	131
V. Rozwiązanie umowy o pracę z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony	132
VI. Rozwiązanie stosunku pracy w trybie art. 20 KartaNU	132
VII. Terminy rozwiązania stosunku pracy	133
VIII. Stan nieczynny	134
IX. Wygaśnięcie stosunku pracy z mocy prawa	135
§ 20. Warunki pracy	135
I. Czas pracy	136
II. Pensum	137
III. Urlop wypoczynkowy	139
IV. Urlop macierzyński	141
V. Urlop wychowawczy	141
VI. Inne urlopy płatne	142
VII. Urlopy bezpłatne	142
VIII. Urlop dla poratowania zdrowia	143
IX. Rada pedagogiczna	144
Rozdział V. Uczniowie i słuchacze	147
§ 21. Obowiązki edukacyjne	148
I. Wychowanie przedszkolne	148
II. Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego	148

III. Kontrola spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego	149
IV. Obowiązek szkolny	151
V. Obowiązek nauki	154
VI. Kształcenie ustawiczne	163
VII. Spełnianie obowiązków szkolnych poza placówką oświatową	167
VIII. Kształcenie specjalne	170
§ 22. Promowanie i klasyfikowanie	171
I. Ocenianie postępów w nauce	172
II. Promowanie w szkołach dla dorosłych	177
III. Ocenianie zachowania	177
§ 23. Egzaminy zewnętrzne	179
I. Centralna Komisja Egzaminacyjna	179
II. Okręgowe komisje egzaminacyjne	180
III. Egzaminatorzy	181
IV. Sprawdzian w VI klasie szkoły podstawowej	182
V. Egzamin gimnazjalny	184
VI. Egzamin maturalny	184
VII. Egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe	185
VIII. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie	186
IX. Egzaminy eksternistyczne	187
§ 24. Rekrutacja do szkół i placówek publicznych	188
I. Warunki przyjmowania i przechodzenia ucznia z jednego typu szkoły publicznej do innego typu szkoły publicznej	188
II. Rekrutacja do przedszkoli publicznych	190
III. Rekrutacja do szkół podstawowych i gimnazjów publicznych	191
IV. Rekrutacja do publicznych szkół ponadgimnazjalnych	192
V. Rekrutacja do publicznych szkół policealnych	193
VI. Rekrutacja do publicznych szkół sportowych i szkół mistrzostwa sportowego	194
VII. Rekrutacja do publicznych szkół dwujęzycznych	195
VIII. Rekrutacja do publicznych szkół dla dorosłych	197
IX. Postępowanie uzupełniające	198
X. Uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad i konkursów przedmiotowych	198
XI. Warunki i tryb przyjmowania do publicznych szkół i placówek osób niebędących obywatelami polskimi i obywatele polskich, którzy pobierali naukę za granicą	200
XII. Postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, szkół i placówek	200
§ 25. Nauczanie religii	201
I. Organizacja katechizacji szkolnej	202
II. Prawo do dni wolnych na odbycie rekolekcji wielkopostnych	203
III. Ocena z religii	203
§ 26. Pomoc materialna dla uczniów	203
I. Uczniowie uprawnieni do uzyskania pomocy	204
II. Stypendium szkolne	205
III. Zasiłek szkolny	205
IV. Tryb przyznawania świadczeń socjalnych	206
V. Stypendia motywacyjne	206

Rozdział VI. Dyrektor szkoły	208
§ 27. Status prawny dyrektora szkoły	208
§ 28. Powierzenie stanowiska i odwołanie z funkcji	212
§ 29. Kompetencje dyrektora szkoły	217
Rozdział VII. Organy kolegialne w systemie oświaty	222
§ 30. Krajowa Rada Oświatowa	222
§ 31. Samorządowe rady oświatowe	224
§ 32. Rada szkoły	225
§ 33. Rada rodziców	231
§ 34. Samorząd uczniowski	237
§ 35. Wspieranie systemu oświaty	239
Rozdział VIII. Dokumentacja szkolna	241
§ 36. Dokumentacja przebiegu nauczania	241
I. Dzienniki lekcyjne	241
II. Księga ewidencji	246
III. Księga uczniów	247
IV. Arkusze ocen	248
V. Pozostała dokumentacja przebiegu nauczania	249
VI. Indeksy	250
VII. Postępowanie w przypadku zniszczenia dokumentacji	250
VIII. Sprostowanie błędów w dokumentacji przebiegu nauczania	250
IX. Odpowiedzialność za prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania ..	250
§ 37. Druki i świadectwa szkolne	251
I. Wzory świadectw i druków	251
II. Ewidencja wydanych świadectw	251
III. Sposób wypełniania świadectw i druków szkolnych	252
Rozdział IX. System informacji oświatowej	254
§ 38. Założenia Systemu Informacji Oświatowej	254
§ 39. Zawartość danych SIO	254
§ 40. Baza danych SIO	257
§ 41. Przekazywanie danych do bazy danych SIO	261
Indeks rzeczowy	265

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

EgzAdmU	ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 ze zm.)
FundŚwSocU	ustawa z 4.3.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 111)
InfPrzU	ustawa z 4.3.2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U. Nr 76, poz. 489 ze zm.)
KartaNU	ustawa z 26.1.1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.)
KP	ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
NadzórPedagR	rozporządzenie MEN z 7.10.2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. Nr 168, poz. 1324 ze zm.)
PracSamU	ustawa z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1202)
PrGeodKart	ustawa z 17.5.1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 520)
PrSzkolWyższ	ustawa z 27.7.2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 572 ze zm.)
SamGminU	ustawa z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)
SysInfOśwU	ustawa z 15.4.2011 r. o systemie informacji oświatowej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 45)
SysOśwU	ustawa z 7.9.1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)
ŚwRodzU	ustawa z 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 114)
WymDyrR	rozporządzenie MEN z 27.10.2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek (Dz.U. Nr 184, poz. 1436 ze zm.)